

[Hartvig Frisch.]

1920 faaet Svar fra den højtærede Statsminister. (*Aksel Larsen*: Hvornaar?). Det fremførte det ærede Medlem selv i Gaar i sin Tale.

Formanden: Jeg advarer imod Samtale mellem Taleren og enkelte Medlemmer i Salen.

Ordføreren (*Hartvig Frisch*): Den ærede kommunistiske Taler var inde paa Spørgsmaalet om Rigsdagsmændenes Forhold til deres Vælgere. Dette Afsnit af det ærede Medlems Tale gik egentlig paa samme Melodi som det, jeg før fremførte, den rent atomistiske Betragtning af Vælgerskaren, altsaa at Vælgerskaren er et helt uafhængigt Instrument, og paa Grund af dette maatte Vælgerskaren — eller et vist vagt Begreb „Vælgerne“, hvordan det nu skal konstateres, hvem der f. Eks. netop har bragt det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen her ind i Tinget, de personlige Vælgere — i sig selv have en Ret til at sige: Nej, nu vil vi have ham ud igen, for nu har han skiftet Overbevisning! Det kunde være farligt, tror jeg, for det ærede Medlem. Men altsaa, man fik det Indtryk, at det skulde være en saadan fri Ret for dem, der stak en Rigsdagsmand ind, at de saa ogsaa kunde hale ham ud igen.

Henimod Slutningen af det ærede Medlems Tale fik man et noget andet Indtryk. Dør sagde det ærede Medlem nemlig bekymret, angaaende de 45 pCt. og det med at faa dem ud at stemme: Vi har saa megen Kontrol over vore Vælgere, og vi skal nok sørge for, at de kommer ud. Man fik et lille Indtryk af, at det er aabenbart den Vej, Apparatet alligevel virker. Der var her ikke Tale om, at Vælgerne havde Kontrol over de Herrer, der sidder her inde, men der var sandelig Tale om, hvilken Kontrol de Herrer har over Vælgerne. Jeg tror, at denne sidste Bemærkning var nok saa betegnende for det, der er det ærede Medlems egentlige Betragtning. Skal vi saa ikke lade være med at stille det op paa denne ædle Maade, at det skal være en saadan suveræn Magt for Vælgerne til at komme og hale det ærede Medlem i Frakkeskøderne og faa ham ud igen?

Endelig vil jeg tilføje, at der er intet Parti, der i saa høj Grad som det ærede Medlem og derigennem hans Parti har svinget saadan inden for den korte Tid, Kommunisterne har været repræsenteret her i Tinget. Med de Svingninger, netop det ærede Medlem har foretaget, synes jeg, det er en stærk

Udæskning af dette Tings filosofiske Ro, naar han taler om, hvad Vælgerne maa have Ret til i Retning af at kræve vedkommende ud af Tinget igen. Men som jeg sagde, er denne Ro heldigvis efterhaanden virkelig blevet saa ophøjet, at der er intet mere, der gør Indtryk.

Jeg vil til Slut sige, at en af de Ting, som hyppigst gaar igen i de Indvendinger, der gøres, er Spørgsmaalet om Tidspunktet for denne Forfatningsreform. Man siger, som det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen har sagt, og Venstre har i høj Grad slaaet sig til Ridder paa at sige dette, at det er ulykkeligt, at Regeringen paa dette Tidspunkt kommer med en Forfatningsreform. Jeg vil deroverfor sige: Vil ærede Medlemmer ikke prøve paa at sætte sig ind i, hvordan det vilde have været, hvis Regeringen ikke var fremkommet med Forslag til Forfatningsreformen. Vil man ikke prøve at tænke lidt igennem, hvorledes dette, at Regeringen ikke fremkom med Forslag til Forfatningsreform, vilde have virket. Jeg ser for mig hele Skoven af Venstreblade og den Dirren og Sitren, der gaar igennem denne Skov af Blade over for den Mulighed at kunne haane denne Regering, for den fremsatte ikke Forslag om det, den havde kæmpet for hele sin Tid igennem. Og saa vil jeg tilføje det Uromoment, det vilde have været i dansk Politik at have dette Spørgsmaal liggende uløst; det har man heller ikke hørt noget rigtigt om fra disse ærede Medlemmers Side.

Jeg tror, hele denne Række Argumenter gælder til Wandsbeck. Det, der er sket, er det rigtigste, der kunde ske: at Regeringen har søgt at skabe en saa stor Enighed og Samling om dette Spørgsmaal som muligt; for et af de store Partiers Vedkommende er det mislykkedes, det har jeg beklaget, men jeg nærer ingen som helst Tvivl om, at vi alligevel under Hensyn til den Maade, hvorpaa Arbejdet har været tilrettelagt, og under Hensyn til det Arbejde, der faktisk er gjort, ganske trygt kan gaa ud til Vælgerens Afgørelse med Forvisningen om, at vi vil faa den Tilslutning, som skaber Danmark en ny Grundlov.

Brorsen: Naar man hører paa de lange og vidtløftige Forklaringer, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch kommer med om de enkelte Bestemmelser i det nye Grundlovsforslag, kommer man til at tænke paa, hvorledes det egentlig vil gaa, naar de Herrer skal til at forklare det ude for deres Vælgere. For til Trods for de mange Ord, til Trods for den Forklaring, det ærede Med-